

KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY MĚSTA KRNOVA

na léta 2016 až 2019

*„Obce (včetně měst) tvoří základní úroveň, na které jsou opatření prevence kriminality v praxi nakonec naplňována. Na obcích leží váha praktického výkonu projektů, aktivit a opatření prevence kriminality.“
(MV ČR, Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 – 2020)*

STRUKTURA DOKUMENTU:

1. ÚVOD

1. 1. Význam a platnost dokumentu

1. 2. Odborná terminologie

2. POPIS SOUČASNÉHO STAVU VE VZTAHU K PREVENCI KRIMINALITY

2. 1. Charakteristika města

2. 2. Bezpečnostní analýza

- 2.2.1. Kriminogenní faktory
- 2.2.2. Trendy trestné činnosti v Krnově
- 2.2.3. Nové trendy trestné činnosti v ČR

2.3. Institucionální analýza

- 2.3.1. Republiková úroveň
- 2.3.2. Krajská úroveň
- 2.3.3. Lokální úroveň

2.4. Analýza SWOT

3. CÍLE A AKTIVITY V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY PRO LÉTA 2016 – 2019

3.1. Oblast sociální prevence

3.2. Oblast situační prevence

4. ZÁVĚR

Usnesení zastupitelstva

PŘÍLOHY:

1. Systém prevence kriminality v České republice
2. Odborná terminologie pro oblast prevence kriminality
3. Základní typy projektů prevence kriminality
4. Přehled vývoje kriminality ve správním období Krnov v letech 2013 – 2015
5. Přehled vývoje přestupků v Krnově v letech 2013 a 2014
6. Složení pracovní skupiny prevence kriminality města Krnova
7. Městský kamerový a dohlížecí systém v Krnově
8. Cíle a aktivity v oblasti prevence kriminality města Krnova pro léta 2016 – 2019

1. ÚVOD

1. 1. Význam a platnost dokumentu

- **Aktualizace** Koncepce prevence kriminality představuje rozvojový dokument města Krnova, který popisuje stávající situaci v oblasti prevence kriminality a navrhuje soubor řešení pro nadcházející čtyři roky, tj. léta 2016 až 2019.
- Koncepce postihuje zejména obecnou kriminalitu a vybrané sociálně patologické jevy.
- Popis stávající situace je založen na bezpečnostní a institucionální analýze prostředí města Krnova.
- Komplex cílů a dílčích aktivit z oblasti situační i sociální prevence na primární, sekundární i terciální úrovni, navrhla pracovní skupina prevence kriminality, poradní orgán rady města.
- Platnost a závaznost dokumentu schvaluje Zastupitelstvo města Krnova.
- Dokument navazuje na systém prevence kriminality v ČR, definovaný Ministerstvem vnitra ČR. Popis systému je uveden v Příloze č. 1.

1. 2. Odborná terminologie

Prevence kriminality

- komplexní neregulativní opatření vedoucí k předcházení páchaní kriminality, snižování důsledků a závažnosti kriminality, omezení kriminogenních faktorů
- uskutečňovaná prostřednictvím situačních, sociálních a informačních projektů
- zajišťovaná státními, veřejnoprávními i privátními subjekty
- zaměřená na potenciální i skutečné pachatele a oběti trestných činů
- úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů
- je předmětem Strategie prevence kriminality v České republice

Sociální prevence

- aktivity cíleně ovlivňující proces socializace a sociální integrace jednotlivců
- činnosti zaměřené na změnu nepříznivých socio-ekonomických podmínek
- obtížně měřitelná, hodnocení na základě odhadu sociálních perspektiv jedinců
- informování o možnostech ochrany před trestnou činností a vlivem sociálně patologických jevů¹

Situační prevence

- založena na zkušenosti, že určité druhy kriminality se vyskytují v určité době na určitých místech, za určitých okolností
- opatření režimové, fyzické a technické ochrany
- nejefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti
- informování o možnostech ochrany před trestnou činností²

Sociální a situační přístupy se vzájemně doplňují na primární, sekundární a terciální úrovni.

Primární prevence

- zaměřena na celou populaci, nejširší veřejnost
- zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování hodnotového systému dětí a mládeže v jejich přirozeném prostředí – škola, rodina, širší sociální prostředí, např. komunity, vrstevnické skupiny, zájmové kluby, apod.
- zahrnuje výchovné, vzdělávací, informativní, poradenské i volnočasové aktivity
- součástí je prevence viktimnosti - předcházení možnosti stát se obětí trestného činu

¹ Poskytování informací někdy bývá označováno za samostatný typ prevence kriminality nebo typ projektů; viz Typy projektů prevence kriminality. Ministerstvo vnitra ČR, odbor prevence kriminality, Praha 2008.

² Totéž.

Sekundární prevence

- zaměřena na rizikové jedince, případně skupiny, u kterých zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti
- cílové skupině je věnována specializovaná pomoc zaměřená na socializaci a sociální integraci
- zahrnuje výchovné, vzdělávací, informativní, poradenské i volnočasové aktivity
- součástí je prevence viktimnosti

Terciární prevence

- zaměřena na osoby páchající trestnou činností, s důrazem na recidivisty
- cílové skupině je věnována specializovaná pomoc zaměřená na resocializaci a sociální integraci
- cílovou skupinou jsou také oběti trestných činů
- zahrnuje vzdělávací, poradenské, terapeutické, intervenční, probační a mediační aktivity

Další klíčové termíny z oblasti prevence kriminality jsou uvedeny v *Příloze č. 2*.

Projekty prevence kriminality

Významným nástrojem pro naplňování strategie prevence kriminality na místní úrovni jsou projekty, kterým je poskytována státní účelová dotace v souladu s národní strategií prevence kriminality.³ Stejný nástroj v současné době využívají rovněž vyšší územně správní celky a obce. Pravidla, zásady a ukazatele pro realizaci projektů se flexibilně přizpůsobují bezpečnostním potřebám státu, kraje, obce.

Odbor prevence kriminality MV ČR vytvořil **typologii projektů** prevence kriminality, kterou lze využít při naplňování místních preventivních programů. Přehled typů projektů je uveden v *Příloze č. 3*.

³ Strategii schvaluje Vláda ČR. Finanční podpora **projektů** je základem preventivního systému od roku 1996. Poskytovatelem státní dotace je Ministerstvo vnitra ČR.

2. POPIS SOUČASNÉHO STAVU VE VZTAHU K PREVENCI KRIMINALITY

2. 1. Charakteristika města

- Město Krnov je situováno v severovýchodní části České republiky na soutoku řek Opavy a Opavice, v podhůří Nízkého Jeseníku, **v těsné blízkosti česko-polské hranice**, v okrese Bruntál, v Moravskoslezském kraji.
- Od okresního města Bruntálu je vzdáleno 20 km a od krajského města Ostravy 51 km.
- Rozloha města: 44,3 km². svou rozlohou se řadí mezi menší města v ČR.
- K 1. 1. 2015 bylo v Krnově evidováno **24 380 obyvatel**.⁴ Ve městě žije 3 280 dětí do 15 let. Dle počtu obyvatel se jedná o 48. / 47. největší město v ČR (z celkem 602 měst).
- Vzdělanostní struktura obyvatelstva ⁵ - **dominuje podíl obyvatel různých typů vzdělání bez maturity – 58,7 %**. Maturitu, případně další doplňující vzdělání střední úrovně má 31,9 % Krnovanů, 9,4 % má bakalářský, magisterský nebo jiný VŠ diplom.
- Věková struktura: **nejvýraznější část populace tvoří lidé na konci ekonomicky produktivní fáze života (60+)**, představitelé poválečné demografické vlny. Druhou, středně velkou kategorií tvoří generace středního věku (40+), narozená v rámci normalizační demografické vlny. Mírný nárůst počtu narozených dětí ve věku do nástupu školní docházky. Demografický trend je totožný se situací v celé české populaci. Město Krnov, stejně jako celá ČR se začíná vyrovnávat s demografickým fenoménem **stárnutí populace**.

2. 2 Bezpečnostní analýza ⁶

- Město Krnov se nachází v Moravskoslezském kraji, který je dlouhodobě kriminalitou nejvíce zatíženým krajem v ČR (po hl. městě Praze).
- Město Krnov je součástí okresu Bruntál, který patří mezi 10 nejrizikovějších okresů v ČR.
- Z hlediska územního členění uplatňovaného Policií ČR je Krnov z 245 obvodních oddělení na 97. místě. **Krnov řadíme do kategorie rizikových měst.** ⁷
- Aktuálním, pozitivním trendem je skutečnost, že **dlouhodobě dochází k poklesu kriminality**. Zatímco v roce 2013⁸ bylo ve správním obvodu Krnov spácháno 727 trestných činů, v roce 2015 bylo spácháno ve stejném období 446 trestných činů. Tento pokles představuje rozdíl 281 trestných činů, tedy pokles o téměř 24 %.
- Stejný trend, tedy **pokles počtu trestných činů** je zaznamenán také v nejvíce problematické oblasti, **v majetkové trestné činnosti**. V roce 2013 bylo spácháno 297 majetkových trestných činů, v roce 2015 ve stejném období bylo spácháno 191 trestných činů. Tento pokles představuje rozdíl 106 trestných činů, tedy pokles o téměř 22 %.
- Podrobné údaje o počtech trestných činů v oblasti celkové kriminality, násilné, mravnostní a majetkové trestné činnosti, dále údaje o pachatelích a obětech trestných činů jsou uvedeny v Příloze č. 4.

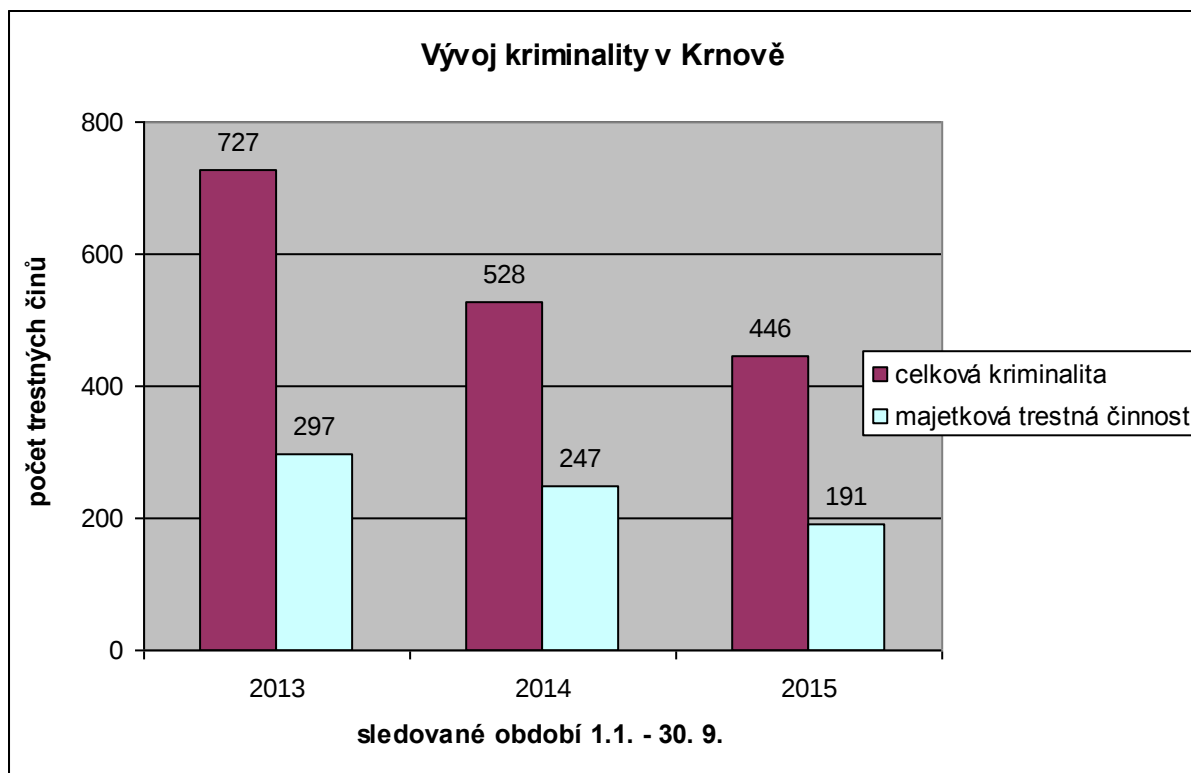
⁴ <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>

⁵ dle sčítání lidu 2011

⁶ Zdroj: Krajské ředitelství policie MSK, údaje k 30. 9. 2015

⁷ Zdroj: Krajské ředitelství policie MSK, údaje k 23. 1. 2015

⁸ Sledované období: vždy 1. 1. – 30. 9. – z důvodu srovnatelnosti údajů s rokem 2015

Tabulka zaznamenává **nejvýznamnější trend ve vývoji kriminality, její celkový pokles**. Majetková trestná činnost je zdůrazněna, protože tvoří nejzávažnější část trestné činnosti.

2. 2. 1. Kriminogenní faktory

Významným faktorem ovlivňujícím zvýšenost rizikovosti města Krnova jsou tři výrazně působící kriminogenní faktory (vyvolávají, podporují nebo usnadňují páchaní trestné činnosti):

- **Dlouhodobě vysoká míra** registrované **nezaměstnanosti**, míra nezaměstnanosti v Krnově dle údajů MPSV⁹ aktuálně vykazuje výši **10,4 %**, což představuje **1671 uchazečů na 139 volných pracovních míst**, respektive **12 uchazečů na 1 volné pracovní místo**. Krnov se nachází v okrese Bruntál, který aktuálně vykazuje čtvrtý nejvyšší nezaměstnanosti v celé ČR, tj. 10,3 % (ČR 6,2 %). I přes nepříznivé hodnoty v rámci kraje či celé ČR dochází v Krnově k mírnému zlepšení situace na trhu práce. Za prvních 8 měsíců roku 2015 došlo k **poklesu míry nezaměstnanosti o 2 %**.¹⁰ Tento trend zaznamenáváme v celé ČR (pokles o 1,3 %).
- V Krnově jsou identifikovány **4 sociálně vyloučené lokality**¹¹, které představují etnicky smíšenou, v jednom případě téměř výhradně romskou populaci. V těchto lokalitách žije významný počet nezletilých a mladistvých. Z tohoto důvodu v Krnově působí 4 nízkoprahová zařízení pro děti a mládež zajištěných neziskovými organizacemi, které se zaměřují na působení v oblasti vzdělání a trávení volného času. Jedná se o tyto lokality: Vrchlického – Mánesova – Alšova, U Požárníků, Stará – Libušina, Albrechtická. V souladu s analýzou nápadu trestné činnosti Policie ČR lze konstatovat, že *lokalita U požárníků aktuálně nevykazuje žádnou míru rizikovosti*.
- **Krnov se nachází v příhraniční oblasti**. Město leží nedaleko **hraničního přechodu do Polska** Krnov - Pietrowice (vzdálenost od města 3 km) a Bartultowice - Trzebina (29 km) pro osobní i nákladní

⁹ Zdroj: Integrovaný portál MPSV, <http://portal.mpsv.cz>, údaje k 31. 8. 2015

¹⁰ Zdroj: tamtéž, údaje k 31. 12. 2014: míra nezaměstnanosti v Krnově 12,4 %, 2018 uchazečů na 68 volných míst.

¹¹ Zdroj: Strategický plán pro sociální začleňování Krnov na období 2014 – 2016, www.socialni-zaclenovani.cz

dopravu. Město je proto zatíženo jednak působením pachatelů z Polska, dále také využíváním blízkého hraničního přechodu pro odvoz kradených předmětů mimo zemi, tuzemskými pachateli. Pachatelé TČ využívají také přechody určené pro malý pohraniční styk (Úvalno – 7 km, Chomýž – 3 km a Linhartovy – 10 km) a tzv. **zelenou hranici** (nelegální přechody přes řeku, pole, les). Ve městě je dlouhodobě realizována přeshraniční spolupráce české a polské policie a městských policí (společné hlídky, výměna informací, společné akce).

2. 2. 2 Trendy trestné činnosti v Krnově

- Nejvýznamnějším bezpečnostním problémem je v Krnově **dlouhodobě majetková trestná činnost**. Stejný trend se projevuje v celém Moravskoslezském kraji i v celé ČR.
- V rámci majetkové TČ **výrazně dominuje vloupání do ostatních objektů** (pachatel překoná překážku – uzamčené či jinak zabezpečené dveře, okna, ploty, apod.). Jinými objekty rozumíme např. přístřešky na kola, chodby, sklepy, zahrady, zahradní přístřešky, apod. Cílem vloupání, ve výrazně menším rozsahu, jsou také rodinné domy, byty, víkendové chaty, restaurace a obchody. V roce 2015 došlo ve sledovaném období k 56 trestných činů v této kategorii.
- Další výraznou oblastí majetkové trestné činnosti jsou **krádeže**. Nejvíce rozšířené jsou krádeže **v jiných objektech** (pachatel nemusí překonávat překážku – objekty nejsou uzamčeny, zabezpečeny). V roce 2015 bylo ve sledovaném období evidováno 21 těchto krádeží.
- Významným, specifickým a dlouhodobým problémem jsou krádeže jízdních kol, v roce 2015 bylo ve sledovaném období odcizeno 25 jízdních kol.
- Cílem pachatelů krádeží jsou také věci z automobilů – 21 případů ve sledovaném období roku 2015, rozšířené jsou také kapesní krádeže či krádeže v bytech a rodinných domech (po 5 případech).
- V rámci evidované trestné činnosti došlo ve sledovaném období roku 2015 dále také ke 34 případům úmyslného ublížení na zdraví (násilná trestná činnost), 10 případů sprejerství, 13 případů nedovolené výroby a držení psychotropních látek a jedů a 19 případů ohrožení pod vlivem návykových látek a opilství.
- Významný podíl na celkové kriminalitě tvoří hospodářská trestná činnost, zejména **úvěrové podvody**. Trestné činnosti ve významném rozsahu se dopouštějí také pachatelé **zanedbání povinné výživy**.¹²
- **Nejpočetnější skupinou pachatelů trestné činnosti jsou dlouhodobě recidivisté**, aktuální podíl zastoupení recidivistů v trestné činnosti činí **40 %**.
- **Aktuální podíl nezletilých a mladistvých** na páchaní trestné činnosti představuje **1,3 %**. Jedná se o pokles, v minulých letech se jednalo o přibližně 6 %.
- Obě výše uvedené skupiny pachatelů se nejčastěji dopouštějí **majetkové TČ**.
- V rámci kategorie **zvláště zranitelných obětí** trestných činů bylo v roce 2014 registrováno 12 dětských obětí a 3 senioři, občané starší 65 let.
- V rámci meziročního srovnání se jedná o **stabilní trendy** charakteru trestné činnosti v územním obvodu Krnov.

¹² hospodářská trestná činnost není součástí republikové strategie prevence kriminality

- Součástí bezpečnostní analýzy je také **přehled evidovaných přestupků**, statistické údaje jsou uvedeny v Příloze č. 5¹³.
- V roce 2014 bylo Městským úřadem v Krnově evidováno **celkem 285 přestupků**, což je o 26 přestupků více, než roce 2013 - nárůst o 10%.
- **Nejvýraznější nárůst** byl zaznamenán v **přestupcích proti majetku**¹⁴, tj. o 21, 15 %, 126 případů.
- **Nejčastěji dochází k přestupkům proti občanskému soužití**¹⁵, za rok 2014 došlo ke 143 přestupkům.
- Dále bylo řešeno 16 přestupků proti veřejnému pořádku.

2. 2. 3. Současné trendy v oblasti kriminality v ČR¹⁶

Rozvinutý systém a plánování prevence kriminality, mimo jiné faktory¹⁷, přispívají k tomu, že ČR je zemí, ve které **dlouhodobě klesá kriminalita**. Za období let 2011 – 2014 došlo v ČR k poklesu celkové registrované trestné činnosti o **9 %** (z 317 177 na 288 660 registrovaných trestných činů). Tento trend pokračoval i v prvním pololetí roku 2015, kdy oproti stejnému období předchozího roku došlo k výraznému poklesu o 15,6 %.

Pokles se týká také majetkové trestné činnosti, která pravidelně představuje největší podíl celkové kriminality, kolem 60 %. Mezi lety 2011 až 2014 došlo k poklesu majetkové trestné činnosti o téměř **15 %**.

Ve společnosti ale můžeme sledovat i **aktuální negativní jevy ve vývoji kriminality**:

- **Růst internetové kriminality** (podvody, phishing¹⁸, zneužití identity, obchodování s ukradenými předměty prostřednictvím internetových aukcí, pohlavní zneužívání, šíření dětské pornografie, stalking, nebezpečné vyhrožování, šíření extrémistického obsahu či porušování autorských práv). U tohoto druhu kriminality můžeme sledovat každoroční nárůst o cca 1/3, zároveň je zde odhadován až 90 % podíl latentní (skryté) kriminality.
- **Růst drogové kriminality**, zejména nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek. Nárůst registrované drogové kriminality mezi léty 2011 – 14 o 46 %.
- **Nárůst počtu recidivistů** mezi pachateli trestné činnosti. V roce 2014 představují 53,3 % trestné činnosti, v Moravskoslezském kraji jejich podíl tvoří 61,2 %.
- V případech **kriminality dětí a mladistvých** se jejich podíl na trestné činnosti dlouhodobě snižuje, negativním jevem je však **narůstající brutalita útoků**, dále **vysoké zastoupení mladých pachatelů z prostředí sociálně vyloučených lokalit a ze státní ústavní péče**. Velmi často jsou tito pachatelé **pod vlivem alkoholu či omamných a psychotropních látek**.

¹³ Sledované období: 1. 1. – 31. 12. 2013 a 2014

¹⁴ úmyslné způsobení škody na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku nebo o pokus takového jednání

¹⁵ úmyslné narušení občanského soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku nebo hrubým jednáním

¹⁶ zdroj: Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020

¹⁷ zejména pokles míry nezaměstnanosti a personální posílení Policie ČR

¹⁸ objasnění termínu je uvedeno v Příloze č. 2: Odborná terminologie v oblasti PK

2. 3. Institucionální analýza

2. 3. 1. Republiková úroveň: Ministerstvo vnitra ČR

- Odpovídá za fungování a rozvoj systému prevence kriminality na republikové, krajské a lokální úrovni včetně zpracování národní strategie prevence kriminality.
- Vyhláší a řídí dotační **Program prevence kriminality**, který mohou využít obecní samosprávy¹⁹.
- V rámci Odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality působí **konzultant pro Moravskoslezský kraj**.

2. 3. 2. Krajská úroveň: Moravskoslezský kraj – Krajský úřad

- Zajišťuje realizaci opatření v oblasti prevence kriminality v rámci své samostatné působnosti.
- Schvaluje krajskou koncepci, aktuálně je platná **Koncepce prevence kriminality Moravskoslezského kraje na období 2012 – 2016**.
- Zřizuje **pracovní skupinu prevence kriminality**, poradní orgán rady kraje.
- V rámci Odboru sociálních věcí působí **krajský manažer prevence kriminality**.
- Vyhláší a řídí dotační **Program na podporu neinvestičních aktivit z oblasti prevence kriminality**, v roce 2015 byly stanoveny tyto dotační tituly:
 - Podpora letních pobytových táborů, víkendových pobytů nebo jednorázových akcí pro děti a mládež ohrožené společensky nežádoucími jevy.
 - Podpora probačních programů nebo jiných vhodných výchovných programů pro děti a mládež a podpora resocializačních programů pro dospělé pachatele.
 - Podpora tematicky zaměřených vzdělávacích, přednáškových, informačních a osvětových aktivit.

Dotační program mohou využít církevní právnické osoby, spolky, ústavy a obecně prospěšné společnosti, které prokáží minimálně jednoletou zkušenost s vykonáváním činnosti v oblasti prevence kriminality.

2.3. 3. Lokální úroveň

Město Krnov – Městský úřad

- Zajišťuje realizaci opatření v oblasti prevence kriminality v rámci své samostatné působnosti.
- Schvaluje koncepci prevence kriminality.
- Zřizuje **pracovní skupinu prevence kriminality**, poradní orgán rady města,²⁰ složení pracovní skupiny je uvedeno v *Příloze č. 6*.
- V rámci Odboru školství, kultury a sportu působí **manažer prevence kriminality**.
- Vyhláší a řídí dotační program **Podpora prevence kriminality města Krnov**, pro rok 2016 byly stanoveny tyto dotační priority²¹:
 - Podpora inkluzivních aktivit.
 - Podpora tematicky zaměřených vzdělávacích aktivit.
 - Podpora letních táborových aktivit pro děti a mládež.

¹⁹ Krnov získal v letech 1996 - 2015 z dotačního programu Ministerstva vnitra ČR podporu celkem **64 projektů** v celkové hodnotě **8 234 500 Kč**, z toho v roce 2015 celkem 3 projekty s celkovou výší dotace 432 000 Kč.

²⁰ usnesení č. 66/2 z 17. 12. 2014

²¹ Předpokládaný rozpočet pro dotační program (veřejná finanční podpora) je 250 000 Kč.

Dotační program mohou využít právnické osoby – spolky, ústavy a obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, příspěvkové organizace zřízení Moravskoslezským kraje a fyzické osoby s živnostenským oprávněním, které prokáží zkušenost s vykonáváním v oblasti prevence kriminality a působí na území města Krnova.

- Cíle v oblasti prevence kriminality, rizikového chování a sociálně patologických jevů jsou řešeny také těmito **platnými strategickými dokumenty** Města Krnov:
 - **Strategický plán** města Krnov (2007 – 2022) v rámci priority „Soužití a bezpečnost obyvatel“ navrhuje tato opatření:
 - Rozvoj infrastruktury pro prevenci kriminality – rozšíření MKDS a jeho digitalizace²².
 - Bezpečnostní osvěta a prevence – osvěta proti násilí a drogám.
 - Rozvoj aktivit ke zlepšování soužití různých složek (sociálních i etnických skupin) obyvatelstva – zařízení pro lidi bez přístřeší; Nízkoprahové zařízení pro mládež; Zlepšení kvality bydlení Romů; Snižování vzniku sociálně vyloučených skupin obyvatelstva.
 - **Střednědobý plán rozvoje sociálních a návazných služeb**, město Krnov (2013 – 2016) si vytyčuje cíl „Prevence v oblasti sociálně patologických jevů u rizikových skupin u dětí a mládeže“. Záměrem je snižování výskytu sociálně – patologických jevů. Cíl zahrnuje komplexní programy pro sociálně znevýhodněné děti a mládež do 26 let, jež vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Plán obsahuje tato opatření:
 - Zajištění provozu nízkoprahových zařízení.
 - Zajištění terénní služby pro cílové skupiny dětí a mládeže.
 - Zajištění probačního programu pro cílové skupiny mládeže a mladých dospělých.

Oblasti prevence kriminality se dotýkají také tyto cíle z oblasti Obtížné životní situace: „Zajištění služeb pro uživatele drog a pro osoby ohrožené drogovou závislostí“, „Zajištění odborného sociálního poradenství pro občany“ a „Poskytování pomoci obětem trestných činů“.

- **Strategický plán sociálního začleňování Krnov** (2015 – 2018), zpracovaný Agenturou pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR, respektive jeho lokálním konzultantem zahrnuje následující opatření z oblasti „Prevence kriminality a rizikového chování“:
 - Snižit výskyt rizikového chování (zahrnuje systemizaci primární prevence na ZŠ a SŠ, vytvoření sítě spolupracujících subjektů pro řešení záškoláctví a šikany, odbornou podporu v rámci prevence a léčby závislostí, snižování rizika opakované trestné činnosti).
 - Zajistit dětem a mládeži dostupné a aktivní trávení volného času (rozšíření a z kvalitnění možností trávení volného času dětí ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí)
 - Vytvářet podmínky pro stabilní rodinné zázemí a předcházet zadlužování osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených (stabilizovat či zlepšit životní situace rizikových rodin a osob).
 - Snižit míru diskriminace a interkulturního napětí ve městě (posílit interkulturní dialog).

Městská policie Krnov

- V rámci organizační struktury působí **skupina prevence** (2 strážníci), vykonávající tyto preventivní aktivity:
 - **besedy ve školách**: ve všech základních (4) a mateřských (9) školách zřízených městem realizují 2 návštěvy za školní rok, témata jsou volena v souladu s požadavky škol a věkem dětí (např.: Co mě ohrožuje? Cizí zvířata? Cesta do školy, Zamykání bytu. Co dělat když ..?), součástí je nácvik

²² Digitalizace MKDS již byla uskutečněna.

první pomoci, procvičování modelových situací (např. setkání s neznámou osobou, jak jednat v krajní nouzi, jak se ochránit, apod.)

- **návštěvy škol na služebně městské policie:** se zaměřením na ukázky techniky – zejména Městský kamerový a dohlížecí systém
 - **dětský den:** každý rok, ve spolupráci s Integrovaným záchranným systémem (Policie ČR, hasiči, Záchraná služba, BESIP) – ukázka profesionálních zásahů a bezpečnostní techniky
 - **průběžná preventivní činnost v terénu:** komunikace s cyklisty, matkami s kočárky, či seniory za účelem osvěty v oblasti bezpečnosti v dopravě a ochrany majetku
 - **besedy se seniory:** návštěva Domu důchodců a Klubu důchodců, besedování na téma ochrany před drobnými krádežemi, obezřetnost při nákupu, ochrana před podomními prodejci
 - **besedy s občany se zdravotně psychologickým handicapem:** zvláště zranitelná skupina, ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb – jak reagovat v případě ohrožení, jak se chránit před krádeží
 - **výuka na dopravním hřišti:** ve spolupráci se Střediskem volného času Média Krnov.
- Je provozovatelem a uživatelem **Městského kamerového a dohlížecího systému (MKDS)**, který je významným nástrojem pro zajištění situační prevence na všech úrovních. MKDS byl v Krnově vybudován v roce 1998, v letech 2006 a 2008 byl systém digitalizován a rozšířen. Aktuálně má MKDS 12 kamerových bodů. V říjnu 2015 dochází k rozšíření o 1 nový kamerový bod. Současně dochází k propojení systému tak, že vedle hlavního dohlížecího stanoviště v sídle městské policie vznikne také paralelní monitorovací stanoviště na služebně Obvodního oddělení Policie ČR. Jedná se o standardní opatření, které je uplatňováno v mnoha městech. Smyslem propojení je možnost sdílení monitorovaných situací v reálném čase, což umožní flexibilnější přístup ke vzniklým bezpečnostním situacím. Propojení je současně dalším krokem k posílení efektivního a koordinovaného systému prevence kriminality na lokální úrovni. Výstupy MKDS městská policie využívá nepřetržitě, 24 hodin denně, prostřednictvím stálé služby na svém dispečinku.²³ Situační plánek MKDS je uveden v Příloze č. 7.
- V roce 2015 přistoupila městská policie k inovativnímu opatření situační prevence na primární úrovni, **forenznímu značení jízdních kol** a kompenzačních pomůcek. V rámci organizační struktury městské policie byl vytvořen realizační tým, který je tvořen koordinátorem a dvěma páry strážníků, kteří provádějí značení, na základě odborné metodické přípravy. Označená kola jsou evidována do lokálního a národního registru kol REFIZ. Díky této metodě mohou občané lépe zabezpečit svůj majetek proti krádežím.²⁴ Do konce roku 2015 bude syntetickou DNA označeno 350 jízdních kol.
- Městská policie realizuje také dílčí projekty, se zaměřením na aktivní trávení volného času školní mládeže se vzdělávacími a výchovnými prvky z oblasti prevence kriminality. V roce 2011 městská policie realizovala projekt **Českopolský tábor s tematikou prevence kriminality**.²⁵
- Zástupce Městské policie Krnov působí v pracovní skupině prevence kriminality.

Police České republiky

- Pravidelná jednání zástupců obvodního oddělení Krnov s vedením města z důvodu za účelem poskytování aktuálních informací o bezpečnostní situaci ve městě jsou důležitým nástrojem pro efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality na lokální úrovni.
- Spolupráce s Městskou policií Krnov:
- průběžné poskytování informací, možnost využití záznamů MKDS k šetření trestné činnosti
 - **propojení v rámci systému MKDS** prostřednictvím sdíleného dohledu - možnost využití klíčového nástroje situační prevence (2015)

²³ Investiční projekt Programu PK 2015 s rozpočtem 350 000 Kč, z toho výše dotace MV ČR 315 000 Kč.

²⁴ Neinvestiční projekt Programu PK 2015 s rozpočtem 70 000 Kč, z toho výše dotace MV ČR 63 000 Kč.

²⁵ Neinvestiční projekt s rozpočtem 10 880 EUR, financovaný z Fondu Mikroprojektů Euroregion Praděd.

- forenzní značení jízdních kol – možnost preventivních kontrol - k dispozici policejní identifikační sety a přístup do národního registru forenzně označených kol REFIZ (2015)
- Město v roce 2011 vybudovalo a na základě smlouvy o výpůjčce předalo k užívání vybavenou **speciální výslechovou místnost** kriminální službě Policie ČR, která je určena pro práci se zvláště zranitelnými oběťmi (děti, ženy, senioři, handicapované osoby) a při výslechu nezletilých a mladistvých svědků trestné činnosti, dále jako zázemí pro česko-polské policejní hlídky a dílčí aktivity (jednání, semináře) v oblasti prevence kriminality.²⁶
- Spolupráce skupiny prevence Policie ČR Územní obvod Bruntál s pracovištěm prevence kriminality města: účast na jednáních pracovních skupin, setkání se školními metodiky prevence, organizace edukační interaktivní výstavy pro žáky základních škol, výměna zkušeností (forenzní značení jízdních kol), apod.
- Zástupce obvodního oddělení působí v pracovní skupině prevence kriminality.

Základní školy a školská zařízení zřizovaná městem

- Každá základní škola má zřízenou pozici **školního metodika prevence**.
- V souladu s metodickými pokyny MŠMT ČR každá škola vydává svou Strategii prevence a pro každý školní rok Minimální preventivní program.
- Minimálně 2x za rok dochází ke společným jednáním školních metodiků prevence s manažerkou prevence kriminality města, v součinnosti s oblastním metodikem prevence.
- Finanční podpora aktivit primární prevence zřizovatelem prostřednictvím účelově vázaných prostředků v rámci příspěvku na provoz (nově návrh pro rok 2016²⁷).
- V současné době je vedena diskuse o jednotném přístupu k řešení primární prevence na základních školách.
- Inkluzivní opatření s nepřímým působením na oblast prevence rizikového chování a kriminality: Ve školním roce 2014 / 2015 realizace komplexního programu podpory rovných příležitostí „Odstranění selektivnosti vzdělávací sítě v Krnově“²⁸ se zaměřením na:
 - vytvoření komplexní sítě podpůrných vzdělávacích klubů,
 - realizaci seminářů pro zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků a asistentů pedagoga,
 - rozšíření poradenských a asistenčních služeb na ZŠ,
 - podporu předškolních dětí se sociokulturním znevýhodněním při přechodu z MŠ na ZŠ.
 Realizátory projektu byly všechny ZŠ zřízené městem Krnov a nestátní neziskové organizace: Armáda Spásy, Slezská Diakonie a Reintegra – Klub 9. Město Krnov, v rámci koordinovaného přístupu k řešení problémů sociálního vyloučení, v roli partnera podporuje přípravu návazného projektu, který bude realizovaný v širokém partnerství škol a nestátních organizací, na další 3 školní roky.²⁹
- **Středisko volného času Méda:**
 - poskytuje škálu volnočasových aktivit v průběhu školního roku i během prázdnin,
 - je významným aktérem v zajišťování dopravní výchovy na základních školách, v součinnosti s BESIP a Městskou policií Krnov, je provozovatelem **Dětského dopravního hřiště**.³⁰

²⁶ Investiční projekt „Bezpečné příhraničí“ s rozpočtem 12 800 EUR, financovaný z Fondu Mikroprojektů v Euroregionu Praděd.

²⁷ V návrhu rozpočtu 2016 celkem 61 000 Kč pro všechny školy, tj. cca 700 Kč pro každou třídu ZŠ.

²⁸ Neinvestiční projekt s rozpočtem 3 700 000 Kč, financovaný z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

²⁹ Předpokládá se financování z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání s rozpočtem do 25 000 000 Kč.

³⁰ v roce 2011 se uskutečnila modernizace hřiště v rámci investičního projektu „Společně na cestách“ ve výši 55 160 EUR, financováno z Fondu Mikroprojektů v Euroregionu Praděd.

Nestátní neziskové organizace působící v oblasti prevence kriminality

Aktivity z oblasti prevence kriminality z tohoto spektra lokální úrovně jsou zajišťovány v rámci **sociálních služeb se zaměřením na prevenci patologických jevů**, především na sekundární a terciální úrovni. Na **sekundární úrovni** se jedná nejčastěji o sociální práci s rizikovou mládeží (zpravidla ohrožení sociálním vyloučením), jež je zaměřena na socializační a integrační procesy. Klíčovým nástrojem je činnost **nízkoprahových klubů dětí a mládeže (NZDM)**, v rámci kterých se realizují volnočasové aktivity zkušenostního charakteru, součástí je ale také poradenství, případně sociální intervence, v některých klubech je organizováno také doučování. Nedílnou součástí by měla být také terénní práce. NZDM jsou v Krnově přirozeně rozmístěny tak, aby byly v dosažitelné vzdálenosti obyvatel tzv. vyloučených lokalit.

Důležitou součástí činnosti NZDM je získání dětí a mládeže pro aktivní životní styl pomocí **terénní práce**, jejíž součástí je kontakt s rodinami klientů NZDM.

Terciální úroveň je realizována zejména **probačními programy a individuální odbornou prací s klientem**. Tuto službu realizuje v Krnově pouze jedna organizace, v součinnosti s Probační a mediační službou a sociálními kurátory městského úřadu.

V Krnově působí, ve výše specifikovaných oblastech, tyto organizace:

- **Armáda spásy Krnov**, právnická osoba zřízená církví
 - **Labyrint** – nízkoprahové zařízení pro mládež ve věku 15 – 26 let
 - **Maják** – nízkoprahové zařízení pro děti od 6 do 15 let³¹
- **Eurotopia OPAVA**, obecně prospěšná společnost
 - **CARAVAN** – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve věku 10 – 26 let³²
 - **Terénní programy** – především ve vyloučených lokalitách, jednou z cílových skupin jsou děti a mladí lidé. Jedná se o preventivní aktivity sekundární, případně terciální úrovně.³³
 - **Probační program K2**, – zaměřen na prevenci a snižování rizik opakované trestné činnosti a zamezení delikvence. Je určen mladistvým i dospělým klientům, kteří spáchali provinění nebo trestný čin či mají závažné výchovné problémy a dále mladým dospělým do 26 let, kteří se účastní resocializačních aktivit³⁴
 - **Letní prázdniny dětí ze sociálně vyloučených lokalit 2015**³⁵ - realizace pobytového a příměstského tábora pro rizikové děti a mládež, jehož součástí jsou zkušenostní aktivity, navazující na celoroční klubovou činnost.
- **Charita Krnov**, právnická osoba zřízená církví
 - **Zvídálek** – nízkoprahové zařízení pro děti ve věku 6 – 15 let³⁶
- **Krystal Help**, spolek
 - specializuje se na prevenci závislostí na návykových látkách, oblasti prevence kriminality se dotýká zejména ve smyslu trestné činnosti pod vlivem návykových látek, případně vlivu na drogovou kriminalitu (držení, výroba a prodej drog)
 - terénní program a poradenství pro uživatele návykových látek

³¹ Oba kluby Armády spásy měly v roce 2014 138 uživatelů.

³² Klub Eurotopie měl v roce 2014 celkem 163 uživatelů.

³³ Realizováno od srpna 2014.

³⁴ V roce 2014 bylo do programu K2 zařazeno 10 mladistvých a 5 mladých dospělých.

³⁵ Projekt realizovaný na základě poptávky města, podpořený v rámci Programu prevence kriminality 2015 MV ČR ve výši 60 000 Kč (z toho 53 000 Kč ze státní dotace).

³⁶ Klub Charity měl v roce 2014 denně 20 – 30 uživatelů.

- **Skřítek**, volnočasový dětský klub
 - studentský projekt Střední pedagogické školy
 - zaměřeno na osvojení odborných dovedností v oblasti speciální pedagogiky studenty SPgŠ
 - celoroční klubová činnost s dětmi ohroženými sociálním vyloučením ve věku 12 – 15 let
 - v roce 2015 na celoroční činnost navázal prázdninový příměstský tábor
- **Reintegra**, sdružení
 - **Centrum následné péče „K9“** – doučovací „klub devítka“, z hlediska prevence kriminality se jedná zejména o podpůrnou aktivitu v oblasti vzdělávání dětí a školní mládeže (viz projekt „Odstranění selektivnosti“ výše).
- **Slezská Diakonie**, právnická osoba zřízená církví
 - poradna pro oběti domácího násilí Elpis
- Další nestátní neziskové organizace se zaměřením na aktivní trávení volného času. V rámci prevence kriminality tyto aktivity považujeme za primární.

Další odborná pracoviště

- **Orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD)**, výkon přenesené působnosti v rámci městského úřadu, odd. sociálně-právní ochrany dětí a rodiny
 - v oblasti prevence kriminality působí zejména na sekundární a terciální úrovni
 - vyhledává ohrožené děti,
 - je zodpovědný za preventivní opatření v rodinách,
 - fakultativně spolupracuje s nestátními subjekty, které realizují projekty z oblasti prevence
- **Sociální kurátor pro dospělé**, výkon přenesené působnosti v rámci městského úřadu, odd. sociálních služeb a sociální pomoci
 - časově neomezená kontinuální práce ve všech fázích trestního řízení, včetně období po návratu z výkonu trestu
 - komplexní poradenská činnost
- **Probační a mediační služba**, příspěvková organizace státu
 - subjekt působí v oblasti prevence kriminality na terciální úrovni, pracuje s:
 - pachateli trestné činnosti – usiluje o jejich opětovné začlenění do života společnosti
 - oběťmi trestné činnosti – cílem je obnovení pocitu bezpečí oběti

2. 4. ANALÝZA SWOT

SILNÉ STRÁNKY

- pracovní skupina prevence kriminality – poradní orgán rady města
- manažer prevence kriminality – koordinátor aktivit aktérů prevence kriminality
- kvalitní spolupráce Městské policie Krnov a Policie ČR
- veřejná finanční podpora – dotační program města pro oblast prevence kriminality
- komunitní plán – zahrnuje opatření z oblasti prevence sociálně patologických jevů
- strategický plán sociálního začleňování – zahrnuje opatření z oblasti prevence kriminality
- síť nízkoprahových zařízení pro děti a mládež odpovídající potřebám města
- síť sociálních služeb v oblasti prevence patologických jevů je pro potřebné dobře dostupná
- vzdělávací program v oblasti inkluze na všech základních školách (odstranění selektivnosti)
- funkční městský kamerový a dohlížečský systém
- zavedeno forenzní značení kol
- využití prostředků Evropské unie
- zájem škol o preventivní aktivity
- realizace probačních programů pro mladistvé a mladé dospělé
- nížení míry kriminality, v souladu s celorepublikovým trendem

SLABÉ STRÁNKY

- dlouhodobě rizikové město z hlediska nápadu trestné činnosti
- příhraniční oblast
- vysoká míra nezaměstnanosti
- sociálně vyloučené lokality
- další problematické mikrolokality
- dlouhodobě problematická majetková trestná činnost
- krádeže jízdních kol jako specifikum města
- podíl nezletilých a mladistvých na trestné činnosti
- vysoký podíl recidivistů na trestné činnosti
- výskyt rizikového chování na školách - skryté záškoláctví, šikana a kyberšikana, experimenty s návykovými látkami, apod.
- výskyt drogové kriminality
- špatně dostupná odborná pomoc pro pacienty se závislostmi a dětské psychiatrie

PŘÍLEŽITOSTI

- státní dotace na prevenci kriminality a primární prevenci rizikového chování
- veřejná finanční podpora z rozpočtu města
- využití prostředků Evropské unie v oblasti příhraniční spolupráce
- spolupráce s institucemi v Polsku - samospráva, obecní a státní policie
- spolupráce školních metodiků a samosprávy
- spolupráce preventistů policií a samosprávy
- koordinovaný přístup k odstraňování sociálního vyloučení – realizace projektů prostřednictvím prostředků Evropské unie
- aktivní politika zaměstnanosti

RIZIKA

- nekvalitní projektový management, respektive nedostatečné čerpání dotačních titulů
- snížení státních dotací na preventivní programy
- nekvalitní projekty v rámci veřejné finanční podpory
- špatná součinnost zainteresovaných institucí
- špatná informovanost občanů o aktivitách prevence kriminality
- nezájem veřejnosti o opatření prevence kriminality
- vznik nových rizikových lokalit (soukromé ubytovny)
- nové trendy v oblasti kriminality: kyberkriminalita, růst zadluženosti, stárnutí populace

Závěr k analýze SWOT:

Analýza vnitřních silných a slabých stránek a vnějších příležitostí a rizik byla využita jako osvědčený metodický nástroj využívaný při tvorbě koncepčních dokumentů. Identifikace uvedených čtyř aspektů oblasti prevence kriminality v Krnově byla zpracována v průběhu tří jednání pracovní skupiny prevence kriminality. Souhrnně lze konstatovat:

- **silnou stránkou je kvalitní a funkční institucionální ukotvení oblasti prevence kriminality**
- **slabou stránkou je dlouhodobá přítomnost významných prokriminogenních faktorů, zejména jde o nezaměstnanost, sociálně vyloučené lokality, geografická poloha, tj. příhraniční oblast**
- **příležitosti představuje kvalitní součinnost aktérů prevence kriminality a dotační finanční zdroje**
- **rizika se nacházejí zejména v oslabení komplexnosti systému prevence kriminality, včetně snížení objemu finančních zdrojů.**

3. CÍLE V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY PRO LÉTA 2016 – 2019

Na základě analytického zpracování informací z oblasti prevence kriminality bylo formulováno celkem 9 cílů v oblastech sociální a situační prevence. Současně byl kladen ohled na to, aby prostřednictvím těchto cílů a jejich dílčích aktivit byly ovlivňovány popsané cílové skupiny na primární, sekundární i terciární úrovni. Střednědobé naplňování stanovených cílů by mělo vést k optimálnímu stavu v oblasti prevence kriminality, který je formulován prostřednictvím vize:

VIZE MĚSTA KRNOV V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY³⁷

Krnov bude i nadále městem, ve kterém funguje komplexní systém prevence kriminality na všech úrovních, včetně systémového financování preventivních opatření. Cílem těchto opatření je snižování míry a závažnosti trestné činnosti, jejich příčin a následků a zvyšování pocitu bezpečí občanů, kteří budou o problematice prevence kriminality dostatečně informováni.

Stručný přehled cílů a aktivit je uveden v Příloze č. 8.

3.1. Oblast sociální prevence

CÍL 1: JEDNOTNÝ SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY A RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ NA ŠKOLÁCH

- Úroveň: primární, sekundární, terciární
- Cílové skupiny: žáci základních škol zřizovaných městem (věk 6 – 15 let), školní metodici prevence a další pedagogičtí pracovníci škol zřizovaných městem
- Zdůvodnění: Prevence kriminality dětí a mládeže patří mezi nejvýznamnější priority prevence kriminality. U populace dětí a mládeže je důležité pozitivní ovlivňování příslušných hodnotových měřítek. Přestože se kriminalita dětí a mládeže snižuje, zesiluje brutalita jejich činů, posiluje se míra zastoupení dětských obyvatel sociálně vyloučených lokalit, tito pachatelé také často působí pod vlivem alkoholu či omamných psychotropních látek. Současně je kladen důraz na prevenci viktimnosti – děti jsou kvalifikovány jako zvláště zranitelné oběti.
- Přehled dílčích aktivit:

Aktivita č. 1.1 : Mapování rizikových rysů chování žáků

- jednotnou metodikou provedená identifikace potřeb žáků, formou dotazníkového šetření
- na základě šetření stanovení všeobecných, selektivních a indikovaných cílů a nástrojů pro jejich dosahování
- řešitelé: oblastní metodik prevence, školní metodici prevence, manažer prevence kriminality
- zdroj financování: rozpočet města - kapitola prevence kriminality odboru školství, případně krajské dotační programy a operační programy Evropské unie

Aktivita č. 1. 2: Vzdělávání žáků základních škol v oblastech rizikového chování

- zejména v oblastech, které dlouhodobě představují rizikové trendy v oblasti prevence kriminality: nebezpečí a kriminalita ve virtuálním prostředí (např. zneužití identity, stalking, kyberšikana, sexuálně motivované trestné činy, apod.), zneužívání návykových látek (alkohol, omamné psychotropní látky), šikana mezi vrstevníky a v dalších oblastech sociálně patologických jevů zjištěných šetřením a potřebami v prostředí škol, podporována bude také oblast volby povolání jako nástroje předcházení nezaměstnanosti a oblast vztahů a bezpečného sexuálního chování.

³⁷ Vize představují optimální stav, kterého by mělo být dosaženo po splnění cílů koncepce.

- řešitelé: na jednotlivých školách zajišťují průběžně školní metodici prevence, mající možnost využití odborných subjektů působících v oblasti primární prevence, tj. vzdělávacích institucí
- zdroje financování: příspěvek v rámci rozpočtu poskytnutého zřizovatelem na vzdělávání žáků v oblasti prevence (účelově vázaný příspěvek – dotace na třídu), spolufinancování ze strany rodin žáků (příspěvky na dílčí vzdělávací akce), dotační program města Krnova - priorita „vzdělávací aktivity“, státní dotační program MŠMT pro podporu primární prevence (určeno pro školy nebo certifikované poskytovatele), operační programu Evropské unie

Aktivita č. 1.3: Vzdělávání školních metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků

- zejména v oblastech nových trendů kriminality, metody rozpoznání různých typů rizikového chování, způsoby předcházení a řešení, specifické vzdělávání ve vybraných tématech dle potřeb jednotlivých škol, výměna zkušeností metodiků a celých pedagogických sborů
- řešitelé: odborné subjekty působící o oblasti primární prevence, supervizoři, oblastní metodik prevence, manažer prevence kriminality
- zdroje financování: rozpočet města, kapitola prevence kriminality odboru školství – minimálně jedna společná aktivita v daném kalendářním roce, rozpočty škol

Aktivita č. 1. 4: Spolupráce škol s Městskou policií Krnov a Policií ČR

- pokračování v nastolené dobré praxi, kdy obě policie pro školy vykonávají bezplatné aktivity z oblasti prevence kriminality (besedy, exkurze, další akce)
- každoroční setkání školních metodiků s preventisty městské policie a Policie ČR – období před letními prázdninami
- realizátoři: preventivní skupina Městské policie Krnov a Policie ČR Územního odboru Bruntál, manažer prevence kriminality
- zdroje financování: rozpočty policí, Program prevence kriminality MV ČR v případě městské policie

Aktivita č. 1. 5: Spolupráce s škol se subjekty sekundární a terciální prevence

- identifikace vyššího stupně rizikivosti chování na školách a směřování k odborným opatřením
- realizátoři: pedagogové, školní metodici prevence, pedagogicko psychologická poradna, další subjekty působící v oblasti sociálního a psychologického poradenství
- finanční zdroje: rozpočty odborných subjektů

CÍL 2: PODPORA VZDĚLÁVACÍCH AKTIVIT V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY

- Úroveň: primární, sekundární, terciární
- Cílové skupiny: obyvatelé města
 - důraz kladen na rodiče dětí ve školním i předškolním věku a na seniory (jako prevence viktimitnosti – zvláště zranitelné oběti)
- Zdůvodnění: Vzdělávání v oblasti prevence kriminality, respektive osvěta, patří mezi základní metody práce s veřejností. Důraz musí být kladen na vhodně zvolenou kombinaci tématu a formy vzdělávání pro danou cílovou skupinu. Preferovány jsou inovativní a interaktivní formy vzdělávání a osvěty.
- Přehled dílčích aktivit:

Aktivita č. 2. 1: Realizace tematických vzdělávacích projektů

- témata vybraná na základě aktuálních trendů v oblasti a určené cílové skupiny :

- **finanční zadlužování** : obyvatelé sociálně vyloučených lokalit, dlouhodobě nezaměstnaní, senioři, děti a mládež, pedagogové a sociální pracovníci – pro potřeby vzdělávání žáků a klientů, osoby po propuštění z výkonu trestu a po ukončení ústavní ochranné výchovy
- **zneužívání moderních technologií** (kriminalita ve virtuálním prostředí): děti a mládež , rodiče, pedagogové, sociální pracovníci, osoby po propuštění z výkonu trestu a po ukončení ústavní ochranné výchovy
- **nebezpečí návykových látek**: děti a mládež, rodiče, pedagogové, sociální pracovníci, osoby po propuštění z výkonu trestu a po ukončení ústavní ochranné výchovy
- **skryté záškoláctví**: děti a mládež, rodiče
- **právní gramotnost**: osoby po propuštění z výkonu trestu a po ukončení ústavní ochranné výchovy
- podle aktuálních potřeb průběžně **aktualizovat témata i cílové skupiny**
- **realizátoři**: specialisté v oblasti vzdělávání a odborníci na výše definovanou problematiku
- **finanční zdroje**: rozpočet města – veřejná finanční podpora, tj. městský dotační program

Aktivita č. 2. 2: Vzdělávání a osvěta rodičovské veřejnosti

- besedy pro rodiče předškoláků – nebezpečí kyberprostoru
- besedy pro rodiče žáků ZŠ (1 a 2 stupeň) – nebezpečí kyberprostoru, rozpoznání šikany ve vrstevnické skupině, rozpoznání experimentování s návykovými látkami
- realizátoři: subjekty působící v oblasti vzdělávání, manažer prevence kriminality
- finanční zdroje: Program prevence kriminality MV ČR, rozpočet města Krnova – kapitola prevence kriminality odboru školství

CÍL 3: PREVENTIVNÍ AKTIVITY VOLNOČASOVÉHO CHARAKTERU

- **Úroveň**: primární
- **Cílové skupiny**: děti základních škol v Krnově
- **Zdůvodnění**: Aktivní trávení volného času dětí v průběhu letních prázdnin je z pohledu města významným opatřením prevence kriminality. Školní děti, díky neorganizovanému volnému času v tomto období, mohou mít tendenci ke společensky nekorektnímu až delikventnímu či kriminálnímu chování. Pestrá a dostupná nabídka volnočasových aktivit může fungovat jako významný preventivní nástroj.
- **Přehled dílčích aktivit**:

Aktivita č.3. 1: Letní táborové aktivity

- pobytové nebo příměstské tábory, minimálně 5 dní - je kladen důraz na kontinuitu aktivity
- osvětově vzdělávací prvek primární prevence je povinná součást aktivity (např. besedy, znalostní hry a soutěže, exkurze, apod.), důraz je kladen současně na cílené ovlivňování pozitivních životních hodnot
- **realizátoři**: subjekty věnující se volnému času dětí a mládeže, městská policie
- **finanční zdroje**: městský dotační program PK, operační programy EU, zejména oblast přeshraniční spolupráce

Poznámka:

- významným aktérem v oblasti poskytování aktivit volnočasového charakteru (během školního roku i v průběhu letních prázdnin) je **Středisko volného času Méda, Krnov – příspěvková organizace města – financována z městského rozpočtu**,
- další volnočasové aktivity jsou financovány z dotačních programů města na podporu sportu a kultur.

CÍL 4: PREVENTIVNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE S DĚTMI ZE SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH LOKALIT

- Úroveň: sekundární
- Cílové skupiny: děti ohrožené sociálním vyloučením - obyvatelé sociálně vyloučených lokalit nebo děti pocházející z rizikového domácího prostředí, neorganizované děti a děti s omezenými příležitostmi
- Zdůvodnění: v oblasti prevence kriminality dětí a mládeže je velkým problémem zastoupení mladých pachatelů z prostředí sociálně vyloučených lokalit. V této oblasti jsou klíčovými aktéry prevence kriminality nestátní neziskové organizace. Nedílnou součástí je doporučení a součinnost OSPOD.
- Přehled dílčích aktivit:

Aktivita č. 4. 1: Preventivní aktivity navazující na celoroční klubovou činnost NZDM

- fakultativní (jednorázové) aktivity, mimo běžnou klubovou činnost – volnočasové aktivity s prvky sociální práce (cíleno na zkušenostní činnosti, využití metod vedoucích k socializaci a sociální integraci)
- terénní práce - odborná činnost sociálních pracovníků z NZDM v prostředí sociálně vyloučené lokality, včetně komunikace s rodinami klientů NZDM
- využití veřejných sportovišť a plácků
- realizátoři: odborní pracovníci NZDM - nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (sociální pracovníci, speciální pedagogové, psychologové, terapeuti, apod.)
- finanční zdroje: dotační program města, Program prevence kriminality MV ČR

Aktivita č.4. 2: Preventivní aktivity realizované v průběhu letních prázdnin

- příměstské a pobytové tábory – zejména pro děti ohrožené sociálním vyloučením je období letních prázdnin, doba volného, často neorganizovaného času, problematickým obdobím, proto jsou podporovány několikadenní aktivity, vždy je však nutné, aby přínos pro jednotlivce navazoval na celoroční práci, podmínkou je individuální odborný přístup k účastníkům
- realizátoři: odborní pracovníci NZDM (sociální pracovníci, speciální pedagogové, psychologové, terapeuti, apod.)
- finanční zdroje: dotační program města, Program prevence kriminality MV ČR, dotační program kraje

Poznámka: Celoroční klubová činnost NZDM je financována z dotačního programu města na podporu sociálních služeb a dalších zdrojů na krajské i celorepublikové úrovni.

CÍL 5: SNIŽOVÁNÍ MÍRY RECIDIVY TRESTNÉ ČINNOSTI

- Úroveň: terciární
- Cílové skupiny: navrátilci z výkonu trestu a ústavní péče
- Zdůvodnění: Vzhledem k vysokému zastoupení recidivistů mezi pachateli trestné činnosti (zejména v případě majetkové trestné činnosti) je žádoucí zaměřit část aktivit prevence kriminality na tuto cílovou skupinu. Jedná se o individuální a komplexní práci s navrátilci z výkonu trestu, realizovanou už v období pobytu ve věznici a následně po propuštění. Při realizaci programu je nutná součinnost s kurátorem pro dospělé a Probační a mediační službou.
- Přehled dílčích aktivit:

Aktivita č. 5.1: Realizace probačních programů

- probační programy využívají metody sociální práce zaměřené na snížení nebezpečí recidivy kriminálního chování, zahrnující poradenské aktivity, vzdělávání a asistenci při usnadnění návratu do společnosti po propuštění

- realizátoři: odborní pracovníci - sociální pracovníci, speciální pedagogové, psychologové z nestátních neziskových organizací
- finanční zdroje: veřejná finanční podpora – rozpočet města, Program prevence kriminality MV ČR, dotační program kraje, další celorepublikové dotační programy

CÍL 6: PODPORA PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO SENIORY

- Úroveň: primární, sekundární, terciární
- Cílové skupiny: senioři
- Zdůvodnění: Ve společnosti působí trend stárnutí populace – roste počet seniorů, kteří spadají do kategorie zvláště zranitelných obětí, důraz je kladen na prevenci viktimnosti.
- Přehled dílčích aktivit:

Aktivita č. 6.1: Interaktivní osvětové aktivity pro seniory

- krátké besedy (témata: ohrožení majetkovou trestnou činností, podvody, násilím, apod., forma a délka: preferovány jsou besedy, se zapojením seniorů, s ohledem na možnosti udržení pozornosti realizovat v kratších časových blocích)
- realizace v rámci seniorských komunit – domovy, kluby
- besedy musí být otevřené také neorganizovaným seniorům
- realizátoři: Městská policie Krnov a Policie ČR, případně nestátními neziskové organizace
- zdroje financování: rozpočty policie, dotované projekty NNO, Program prevence kriminality MV ČR, městský dotační program

Aktivita č. 6.2: Osvětové a informační kampaně s využitím sociálních a mezigeneračních vazeb

- tištěné informační pomůcky příručního charakteru
- cílení na komunity seniorů a neorganizované a osamělé seniory
- využití přirozených sociálních vazeb seniorů – jejich děti, vnoučata, přátelé, aktivity zaměřené na propojení generací dětí a seniorů
- realizátoři: Městská policie Krnov a Policie ČR, případně nestátními neziskové organizace
- zdroje financování: rozpočty policie, dotované projekty NNO, Program prevence kriminality MV ČR, městský dotační program

CÍL 7: SNIŽOVÁNÍ MÍRY NEZAMĚSTNANOSTI

- Úroveň: primární, sekundární, terciární
- Cílové skupiny: uchazeči o zaměstnání, tj. nezaměstnaní a dlouhodobě nezaměstnaní, nezaměstnaní po návratu z výkonu trestu
- Zdůvodnění: Nezaměstnanost je jedním z nejvýznamnějších prokriminogenních (sociálních) faktorů. Přestože v současné době dochází k poklesu míry nezaměstnanosti, což má přímý vliv na snížení kriminality, je nutné nadále realizovat prozaměstnaneckou politiku. Samospráva má na tuto sféru spíše podpůrný vliv. Hlavními činiteli politiky zaměstnanosti jsou stát a privátní sektor (zaměstnavatelé).
- Přehled dílčích aktivit:

Aktivita č. 7. 1: Využití koordinovaného přístupu v oblasti sociálního začleňování

- realizace a podpora projektů podporujících aktivní politiku zaměstnanosti a sociální podnikání
- v součinnosti s koordinátory Agentury pro sociální začleňování
- realizátoři: právnické osoby dle podmínek vyhlášovatele koordinované výzvy
- finanční zdroje: operační programy Evropské unie v rámci

Aktivita č. 7.2: Komplexní podpůrný přístup samosprávy k podpoře zaměstnanosti

- součinnost s úřadem práce
- podpora drobného podnikání
- podpora rozšíření průmyslové zóny, jako příležitosti pro vznik pracovních míst
- realizátoři a finanční zdroje: v rámci činnosti města v samostatné působnosti

Aktivita č. 7.3: Poradenství pro orientaci na lokálním trhu práce

- vzdělávací, osvětové a informační aktivity pro usnadnění hledání zaměstnání nebo podporu drobného podnikání
- realizátoři: nestátní neziskové organizace
- finanční zdroje: městský dotační program, operační programy Evropské unie

3.2. Oblast situační prevence

CÍL 8: ZVÝŠENÍ MÍRY EFEKTIVITY A KOORDINACE KOMPLEXNÍHO SYSTÉMU PREVENCE

Aktivita č. 8. 1: Podpora městského kamerového a dohlížecího systému (MKDS)

- průběžná modernizace MKDS v souladu se vzniklými technickými potřebami
- průběžný monitoring prostřednictvím dohledového stanoviště na městské policii a prostřednictvím sdíleného klienta na služebně obvodního oddělení Policie ČR
- využití dat pořízených prostřednictvím MKDS pro důkazní řízení
- statistiky využití MKDS
- rozšíření sítě MKDS na základě zjištěného dlouhodobého trendu nápadu trestné činnosti v konkrétní městské lokalitě – předpokladem je bezpečnostní analýza lokality
- realizátoři: Městská policie Krnov, obvodní oddělení Police ČR Krnov, manažer prevence kriminality
- financování: rozpočet města a městské policie, Program prevence kriminality MV

Aktivita č. 8. 2: Předcházení krádežím jízdních kol

- provádění forenzního značení jízdních kol syntetickou DNA a značení kompenzačních pomůcek, zejména invalidních vozíků
- evidence označeného majetku (kola, invalidní vozíky) v lokálním registru a v národním registru REFIZ, statistické přehledy
- spolupráce s dalšími městy a obcemi – výměna zkušeností z oblasti dobré praxe, případná součinnost při realizaci na základě veřejnoprávní smlouvy
- přeshraniční spolupráce – v případě připojení Slovenska a Polska k projektu forenzního značení navázat spolupráci
- kontrolní akce v terénu
- realizátor: Městská policie Krnov, manažer prevence kriminality, součinnost s obvodním oddělením Policie ČR
- finanční zdroje: rozpočet města, městské policie, Program prevence kriminality MV ČR, v případě součinnosti s obcemi spoluúčast obecních rozpočtů

Aktivita č. 8. 3: Snižování negativních dopadů příhraničí

- spolupráce Policie ČR a Policie Polské republiky:
- pravidelné společné hlídky na území obou zemí
- spolupráce při řešení rizikových bezpečnostních situací
- součinnost obecních policí
- průběžné využívání prostor pro společná jednání a semináře³⁸

³⁸ Vybudováno v rámci projektu „Bezpečné příhraničí“

- realizátor: Policie ČR, případně Městská policie Krnov
- financování: rozpočet Policie ČR, operační programy Evropské unie pro přeshraniční spolupráci

Aktivita č. 8.4: Součinnost aktérů prevence kriminality

- pravidelná jednání pracovní skupiny prevence kriminality (cca co 6 týdnů)
- společné jednání pracovní skupiny prevence kriminality se školními metodiky prevence (min. 1x za rok)
- účast aktérů prevence kriminality z oblasti nestátního neziskového sektoru na jednáních pracovní skupiny prevence kriminality (průběžně, jako hosté)
- flexibilní komunikace a spolupráce aktérů prevence kriminality v případě vzniku nových preventivních potřeb
- kontrolní návštěvy členů pracovní skupiny při realizaci projektů prevence kriminality podpořených dotačními programy města

CÍL 9: ZKVALITNĚNÍ INFORMOVANOSTI A POSÍLENÍ POCITU BEZPEČÍ OBČANŮ

Aktivita č. 9.1: Průběžné poskytování informací

- využití webových stránek Města Krnov a Městské policie Krnov
- využití Krnovských listů
- informační kampaně ke všem realizovaným preventivním projektům
- spolupráce manažera prevence kriminality s tiskovým mluvčím města, Policie ČR
- sledování nových trendů v oblasti informování a situační prevence
- v případě možnosti zapojení do projektu „Mapy budoucnosti“ – analyzuje vztahy mezi demografií, nezaměstnaností a kriminalitou a vliv těchto faktorů na index kriminality
- realizace: manažer prevence kriminality, tiskový mluvčí města
- financování: v rámci činnosti Města Krnov v samostatné působnosti

Aktivita č. 9.2: Analytická činnost

- šetření pocitu bezpečí občanů – min. 2x v průběhu koncepčního období
- v případě možnosti zapojit město do projektu „Mapy budoucnosti“ – analyzuje vztahy mezi demografií, nezaměstnaností a kriminalitou a vliv těchto faktorů na index kriminality
- realizace: manažer prevence kriminality
- financování: v rámci činnosti Města Krnov v samostatné působnosti

4. ZÁVĚR

Způsob vyhodnocování naplňování koncepčních cílů

- pracovní skupina v závěru každého kalendářního roku projedná plnění navržených cílů a aktivit
- zpráva o plnění cílů a aktivit koncepce PK bude vždy začátkem nového kalendářního roku předložena na vědomí orgánům města, tj. radě a zastupitelstvu
- průběžné informace o plnění koncepce budou zveřejňovány prostřednictvím standardních komunikačních nástrojů

***Koncepce prevence kriminality města Krnova na léta 2016 – 2019
byla projednána a schválena Zastupitelstvem města Krnova
dne 9. prosince 2015, číslo usnesení 233/10.***